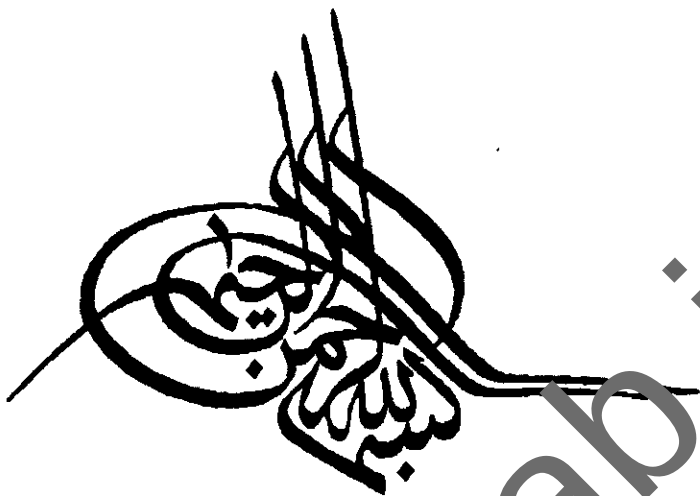

تعارض و مدیریت تعارض در اندیشه اسلامی و غرب

مؤلف:

مهذبى نجفیان

مهذبى لسانی

(عضو هیئت علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان)

سرشناسه	:	نجفیان، مهدی، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور	:	تعارض و مدیریت تعارض در اندیشه اسلامی و غرب/ مؤلفان
مهدی نجفیان، مهدی لسانی	:	
مشخصات نشر	:	تهران: آذرین مهر، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	:	۹۸ص: مصور، جدول.
شابک	:	۷-۲۹-۶۴۸۴-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۹۸-۹۴.
موضوع	:	مدیریت تعارض
موضوع	:	مدیریت تعارض — جنبه‌های مذهبی — اسلام
شناسه افزوده	:	لسانی، مهدی، ۱۳۳۳ -
رده‌بندی کنکورد	:	۱۳۹۱ ۷۳۳/۴۲HD
رده‌بندی دیوید	:	۶۵۸/۴۰۵۳
شمع کتابخانه ملی	:	۲۷۳۹۹۱۰

کلیه حقوق چاپ و نشر برای
انتشارت آذرین مهر محفوظ می باشد

عنوان کتاب: تعارض و مدیریت تعارض در اندیشه اسلامی و غرب

مؤلف: مهدی نجفیان — مهدی لسانی

ناشر: آذرین مهر

ناظر فنی چاپ: ابراهیم باختری

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۱

قیمت: ۲۰۰ تومان

تیراژ: ۵۰۰

شابک: ۷-۲۹-۶۴۸۴-۶۰۰-۹۷۸

دفتر انتشارات:

تهران: خیابان انقلاب، خیابان وحید نظری بین فخر رازی و دانشگاه پلاک ۶۵ طبقه اول، پست ۱۴۱۰۰۰

انتشارات آذرین مهر

۳۰ - ۲۹-۶۶۹۷۸۰۲۱

فروشگاه شماره یک: میدان انقلاب، ضلع جنوب شرقی، روبروی ایستگاه BRT، بازار بزرگ کتاب، طبقه

زیرین پلاک ۲ بانک کتاب سخنکده ارسال انواع کتاب به تمام نقاط ایران ۰۲۱-۶۶۴۰۸۰۰۰ (خط ۱۰)

فروشگاه شماره دو: میدان انقلاب ضلع جنوب شرقی کتابفروشی گلچین ۰۹۱۲۷۰۶۱۶۹۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸	پیشگفتار مؤلفین
۱۱	فصل اول - تعارض
۱۲	مقدمه
۱۲	مفهوم تعارض در اندیشه غربی
۱۴	انواع تعارض در اندیشه غربی
۱۴	انواع تعارض از منظر مدنی-دینی
۱۴	تعارض مثبت
۱۵	تعارض منفی
۱۵	تعارض متعادل
۱۵	انواع تعارض از نظر روانشناسی
۱۵	خواستن - خواستن
۱۵	نخواستن - نخواستن
۱۶	خواستن - نخواستن
۱۶	سطوح تعارض در اندیشه غربی
۱۶	تعارض درون فردی
۱۷	تعارض بین فردی
۱۷	تعارض درون گروهی
۱۸	تعارض بین گروهی

۱۸	 تعارض درون سازمانی
۱۸	 مراحل تعارض در اندیشه غربی
۱۹	 شرایط پیشین
۱۹	 درک تعارض
۱۹	 احساس تعارض
۱۹	 تعارض آشکار
۲۰	 تحلیل تعارض
۲۰	 نتیجه تعارض
۲۳	 شکل ۱- مراحل تعارض
۲۴	 مفهوم تعارض در اسلام
۲۵	 انواع تعارض در اسلام
۲۶	 انواع تعارض از منظر نهج البلاغه
۲۷	 شکل ۲- سطوح فتنه، علل، آثار و راه حل آنها از منظر نهج البلاغه
۲۷	 اختلاف، تفرقه، فتنه و پیامدهای ناگوار آن در قرآن
۳۴	 سطوح تعارض در اسلام
۳۴	 سطح اختلاف نظر
۳۴	 سطح تعارض رفتاری
۳۵	 فرآیند تعارض از دیدگاه نهج البلاغه
۳۷	 شکل ۳- مدل فرآیند تعارض از منظر نهج البلاغه
۳۸	 مقایسه تعارض در اندیشه اسلامی و غربی

فصل دوم- ریشه‌های تعارض

۴۱	
۴۲	 مقدمه
۴۳	 عوامل زمینه‌ساز تعارض در اندیشه غربی
۴۳	 از ناطات
۴۳	 ساختار
۴۳	 متغیرهای شخصی
۴۳	 رقابت
۴۴	 ریشه‌های تعارض در اسلام
۴۴	 جمود فکری
۴۵	 فقدان قدرت تشخیص
۴۵	 سوء استفاده از شرایط موجود
۴۵	 نفاق
۴۶	 عدم تعلیم و تربیت کافی
۴۶	 ریشه‌های تعارض منفی در جامعه از منظر نهج البلاغه
۴۷	 عوامل فردی
۴۸	 عوامل میان گروهی
۴۹	 عوامل اجتماعی
۴۹	 عوامل مدیریتی
۵۰	 مقایسه ریشه‌های تعارض در اندیشه اسلامی و غربی

فصل سوم - مدیریت تعارض

۵۳	
۵۴	 مقدمه
۵۴	 مدیریت تعارض در اندیشه غربی
۵۵	 روش‌های مدیریت تعارض در اندیشه غربی
۵۷	 میانجی‌گری در مدیریت تعارض
۵۸	 روش‌های مدیریت تعارض در اسلام
۵۹	 اصل وحدت‌گرایی
۶۱	 اصل درمان تعارض
۶۱	 اقدامات نبی مکرم اسلام (ص) در مدیریت تعارض
۶۲	 مدیریت تعارض در سیره عملی امام علی (ع)
۶۳	 مرحله مدیریت ذهنی تعارض
۷۴	 مرحله مدیریت نرم تعارض
۷۸	 مرحله مدیریت سخت تعارض
۸۱	 شکل ۴- مدل مدیریت تعارض امام علی (علیه السلام) از نظر ساحت البلاغه..
۸۳	 مقایسه روش‌های مدیریت تعارض در اندیشه اسلامی و غربی
۹۲	منابع و مأخذ
۹۳	 منابع پاریسی
۹۷	 منابع لاتین

تقدیم به:

سپاس خدایی را که سخنوران از ستودن او عاجزند و حسابگران از شمارش نعمت‌های او ناتوان و تلاش‌گران از ادای حق او درمانده‌اند هیچ‌الاغه، خطبه (۱).

حمد و سپاس خدایی را که توفیق تحقیق و پژوهش و نگارش را به ما ارزانی نمود تا می‌توانیم هر چند کوچک در راه اعتلای ارزش‌های والای اسلامی برداشته و خدمت گزار جامعه دانشگاهی باشیم.

این کتاب تقدیم می‌گردد به کلیه اساتید دانشگاه شهید باهنر کرمان به ویژه اعضای هیات علمی محترم بخش علوم تربیتی آن دانشگاه، که وظیفه‌ی خطیر تعلیم و تربیت دانشجویان عزیز را بر عهده داشته و در این مسیر از هیچ تلاش و کوششی فروگذار نکرده و رشد و ارتقاء سطح کیفی آموزش را همواره در سرلوحه امور خود قرار می‌دهند.

پیشگفتار مؤلفین:

تعارض و تضاد جزء جدایی ناپذیر همه سازمان‌ها و جوامع می‌باشند که در سال‌های اخیر ذهن اکثر مدیران و رهبران را به خود مشغول نموده است و بنا به شرایط فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی گاهی به صورت یک اختلاف ساده و گاهی به صورت یک درگیری بروز می‌کند. آنچه که قابل توجه است نحوه برخورد و مقابله با تعارض است که نیاز به شناخت و آگاهی لازم از زمینه‌ها و شیوه‌ی مدیریت آن‌ها دارد.

شاید متوجهی که در اختیار مدیران و رهبران اجتماعی و سازمانی ما قرار دارد نتیجه‌ی سال‌ها تحقیق و پژوهش و نظریه‌پردازی محققان در جوامع دیگر باشد و در عمل برای آن‌ها نتایج قابل قبولی داشته باشد اما باید توجه داشت که هر جامعه و سازمانی دارای شرایط مذهبی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و مدیریتی خاص خود است که تئوری‌های متناسب با این شرایط را می‌طلبد.

تدبر و ژرف نگری در منابع دینی و علمی متناسب با شرایط فرهنگی و مذهبی جامعه راهگشای بسیاری از مسائل و مشکلات است که سازمان‌ها و افراد را درگیر خود کرده است. امام رضا(ع) می‌فرماید: لَا تَكْمَلُ عَبْدٌ حَقِيقَةَ الْإِيمَانِ حَتَّى تَكُونَ فِيهِ خِصَالُ ثَلَاثٍ: الْتَقَرُّهُ فِي الدِّينِ وَتَحَسُّنُ التَّقْدِيرِ فِي الْمَعِيشَةِ، وَالصَّبْرُ عَلَى الرِّزَايَا "هیچ بنده‌ای حقیقت ایمانش را کامل نمی‌کند مگر این که در او سه خصلت باشد: دین شناسی، تدبر نیکو در زندگی، و شکیبایی در مصیبت‌ها و بلاها" (بحار الانوار، ج ۷۸: ۳۳۹، ح ۱).

تعارض نیز چه به صورت مثبت و یا منفی و چه در بعد اختلاف و یا تفرقه و فتنه نیاز به آگاهی و آموزش مدیران و کارکنان از شرایط و عوامل بروز آن، متناسب با زمینه اعتقادی، دینی و مذهبی جامعه دارد. گاهی یک تورالعمل ساده در یک منبع دینی برطرف کننده تعارض است که عدم آگاهی از آن موجب بروز مسائل دیگری خواهد شد. امام علی (علیه السلام) می فرماید: «الْإِنصَافُ يَرْفَعُ الْخِلَافُ وَيُوجِبُ الْإِتْلَافُ»، «انصاف، اختلافات را از بین می برد و موجب الفت و همبستگی می شود» (غررالحکم، ج ۲، ص ۳۰، ح ۲۰۲). بنابراین گاهی کمی انصاف و از خودگذشتگی، نه تنها اختلاف و تعارض را مدیریت می کند بلکه همبستگی میان افراد را چه در سازمان و چه در جامعه افزایش داده و محبت میان مردم را بیشتر می کند. و چه زیبا امام حسین (علیه السلام) افراد را به جلب رضایت دیگر فراخوانده و پاداش سبقت گیری در این کار را بهشت موعود بیان نموده و می فرماید: «ایما اثنین جرى بينهما كلام فطاب لهما و رضی الآخر کان سابقه الى الجنة»؛ «هر یک از دو نفری که میان آن دو برای واقع و یکی از آن دو رضایت دیگری را بجوید، سبقت گیرنده اهل بهشت خواهد بود» (محججه البیضاء ج ۴: ۲۲۸).

حضرت علی (علیه السلام) در خطبه ۱۷۶ نهج البلاغه به نقل از پیامبر مکرم اسلام (ص) می فرماید: «أَيَاكُمْ وَ التَّلَوُّنَ فِي دِينِ اللَّهِ فَإِنَّ جَمَاعَةً فِيمَا تَكْرَهُونَ مِنَ الْحَقِّ خَيْرٌ مِنْ فُرْقَةٍ فِيمَا تُحِبُّونَ مِنَ الْبَاطِلِ وَإِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ لَمْ يُغْطِرْ أَحَدًا بِفُرْقَةٍ خَيْرًا مِنْ مَضَى وَلَا مِنْ بَقِيٍّ»؛ «از چند رنگی و اختلاف

در دین خدا پرهیزید، زیرا یکپارچگی در آنچه حق است ولی شما آن را ناخوش می‌دارید، از پراکندگی در آنچه باطل است اما خوشایند شما می‌باشد، بهتر است. خدای سبحان به هیچ یک از گذشتگان و باقی ماندگان بر اثر تفرقه و جدایی خیر و خوبی عطا نکرده است."

در این کتاب سعی بر آن شده است که به یکی از مهم‌ترین موضوعات اجتماعی و سازمانی در عصر حاضر، یعنی تعارض و مدیریت تعارض پرداخته شود. ابتدا با توجه به منابع اصیل اسلامی و دیدگاه‌های اندیشمندان اسلامی در این خصوص، به بررسی و مقایسه اندیشه‌های اسلامی و غربی پیرامون تعارض و راهکارهای مدیریت تعارض پرداخته شده است تا به صورت کاربردی در اختیار محققین، دانشجویان و علاقمندان محترم قرار گیرد.

مهدی نجفیان

کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

مدرس مدعو دانشگاه‌های شهید باهنر و شهید نور کرمان

دکتر مهدی لسانی

عضو هیئت علمی بخش علوم تربیتی

دانشگاه شهید باهنر کرمان